

G A Z E T A



Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 268. — W Czwartek dnia 15. Listopada 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 11. Listopada.

Merkury Westfalski donosi z Münster pod dn. 6. m. b.: „Dzisiaj w nocy przybyła tu sztafeta do JW. Generała komendującego, Barona Müffling, z najwyższym rozkazem, aby wojska 7. korpusu stosownie do poczynionych postanowień natychmiast postawiono na stopie wojennej i aby były gotowe do udania się w pochód. Wedle tego poczyniono potrzebne rozporządzenia ku zwołaniu odwodów wojskowych i formowaniu oddziałów odwodowych. Zwołanie obrony krajowej lub landwerów jeszcze nienastąpiło.

~~~~~

### Wiadomości zagraniczne.

*Królestwo Polskie.*

Z Warszawy, dnia 9. Listopada.

Rada Administracyjna Królestwa mianowała JX. Tymińskiego, Administratora probostwa we wsi Zambsku, Proboszczem we wsi téjże; JX. Antoniego Ojrzanowskiego. Plebana w mieście Sobocie, Plebanem w mieście Zgierzu; JPana Jana Kantego Łubę, Pisarza Sądu Pokoju ptu Bialskiego, Podśędkiem Są-

du Pokoju ptu Garwolińskiego; JPana Wincentego Hebdę Inkwirenta Sądu Pokoju policyi poprawczej obw. Płockiego, Zastępcą Assessora Trybunału Cywilnego I. Instancyi wdzitwa Lubelskiego.

Z dnia 10. Listopada.

Dnia 4. b. m. w czasie przyjmowania powinszowań z powodu narodzenia się J. C. M. W. Xięcia Michała Mikołajewicza, JO. Xiążę Feldmarszałek Namieśnik Królewski ogłosił zgromadzonym na pokojach władzom, nowy dowód dobroczynności łaskawego naszego Monarchy. Stosownie do manifestu z d. (20. Października) 1. Listopada 1831. r., wyłączonymi byli od ogólnego przebaczenia i pod Sąd oddanymi ci wszyscy, którzy zrzędziwszy zmianę Naczelnika Rządu w d. (26. Sierpnia) 7. Września 1831., byli uczestnikami Sejmu rewolucyjnego w Zątkroczymiu i Płocku, a między innemi czynnościami, wydali do wojska odezwę, do wytrwania w walce przeciw prawemu Monarsze zachęcającą. N. Pan, pomijając drogę, jakąby Mu w tym razie sama wskazywała sprawiedliwość, a idąc raczej za popędem Ojcowskiego Swojego serca, raczył te wszystkie osoby od dalszej uwolnić odpowiedzialności. Kilkudziesiąt członków owego Sejmu, mając sobie objawioną tę nową łaskę, ponowili odgłosy uwielbienia i rozrzewniających modłów za najdłuższe powo-

dzenie Monarchy, którego łagodność i cnoty są nieochybną rękojmnią szczęśliwości ludów, które Opatrzność berlu Jego poddała.

### R o s s y a.

Z Petersburga, d. 20. Października. (st. st.)  
Główniejsze szczegóły Ustawy Medyko-Chirurgi-  
cznej Akademii Wileńskiej.

(Dalszy ciąg.)

Z Rozdziału VIII., o Kursach. Następne kursa dawane będą w Medyko-Chirurgicznej Akademii: 1) Literatura rosyjska i jej historia. 2) Literatura łacińska. 3) Język grecki i Literatura. 4) Fizyka. 5) Chemia ogólna istot organicznych i nieorganicznych, z zastosowaniem do Medycyny sądowej i policji medycznej. 6) Zoologia z anatomią porównawczą. 7) Botanika. 8) Mineralogia. 9) Anatomia ciała ludzkiego z patologiczną anatomią. 10) Fiziologia. 11) Patologia wraz z Semiotyką. 12) Farmacya. 13) Materya medyczna i Tokykologia. 14) Nauka pisania recept. 15) Terapia ogólna. 16) Terapia szczególna. 17) Chirurgia i Okulistyka. 18) Sztuka położnicza, (akuszerya) w dwóch oddzielnych kursach dla mężczyzn i kobiet. 19) Nauka chorób żeńskich i dziecinnych. 20) Klinika chorób wewnętrznych. 21) Klinika chorób zewnętrznych i oczna. 22) Klinika położnicza. 23) Medycyna sądowa. 24) Policja medyczna. 25) Hygiena. 26) Encyklopedia medycyny. 27) Historia i literatura Medycyny, z rozbiorem starożytnych pisarzy medycznych. 28) Ogólny rys weterynaryi dla studentów medycyny, ze szczegółowym wykładem chorób mowowych bydłych. 29) Anatomia zwierząt domowych. 30) Zoopatologia. 32) Materya medyczna weterynaryi. 33) Farmacya weterynaryi. 34) Zooterapia ogólna i szczególna. 35) Zochirurgia z dodatkiem nauki o kuciu koni. 36) Medycyna sądowa weterynaryi. 37) Nauka zewnętrznych przymiotów koni i innych zwierząt (l'exterieur). 38) Nauka o stadach i chowie koni. 39) Hygiena zwierząt domowych. 40) Praktyczne leczenie chorób bydłych. Uwaga. Fizyka, Chemia, Historia naturalna będą dawane z zastosowaniem do Medycyny. — Z liczby 15. Professorów jeden będzie dawał historią i literaturę rosyjską, jeden literaturę łacińską i grecki język, trzej, przedmioty weterynaryi, wszyscy zaś dalsi Professorowie są do przedmiotów medycyny właściwej i nauk pomocniczych. — Wszystkie nauki w Akademii dawane będą w języku rosyjskim lub łacińskim. W uczeniu kobiet sztuki położniczej i w dawaniu Farmacyi i przedmiotów weterynaryi dla uczniów 2. rzędu będzie mógł być używanym język polski, ze szczególniej u-

wagi Konferencyi i za pozwoleniem Ministra spraw wewn. — Kursa nauk trwać mają jak następuje: kurs Medycyny właściwej pięć lat; Weterynaryi, cztery; Farmaceutyki i sztuki położniczej trzy lata. Stosownie do tego lat przeciągu dzielą się i przedmioty dawanych nauk i sami uczniowie: Medycyny właściwej na pięć klas, weterynaryi na cztery, Farmaceutyki i sztuki położniczej na trzy klasy. Kurs weterynaryi dla uczniów 2go rzędu trwa trzy tylko lata i oni dzielą się też na trzy klasy. Kurs nauk zaczyna się 1. Września, a kończy się 1. Lipca następnego roku; przerwa między temi zakresami przeznaczona jest na wakacje.

### T u r c y a.

Gazeta Wenecka donosi, iż w bitwie stoczonej na morzu w środku Sierpnia niedawno Rodus, Turcy ponieśli okropną klęskę; jeden z ich okrętów liniowych został tak dalece uszkodzony, iż stał się niezdatnym do użycia; jedną fregatę, 3 korwety i 2 brygi zabrali Egipcyanie.

Listy z Smyrny donoszą, iż wojsko Ibrahima Basy było tylko o 5 dni drogi odległości od tego miasta.

### F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 4. Listopada.

Tribune donosi: „Hr. Alexander Delaborde, jeden z kwestorów Izby Deputowanych i Adjutant Ludwika Filipa, wyprawił do Króla swego gońca z Bruxelli, który wczoraj po południu w Tuileryach stanął. Zdaje się, że depesze przez niego przywiezione największą wzbudziły obawę. Król przez cały wieczór był smutny, czoło jego zaszepione. Natychmiast po nadejściu tych depeszów posłał N. Pan po Xięcia Broglie.“

Journal du Havre zawiera następujący artykuł: „Nadszedł tu sztafeta rozkaz z Paryża, aby batalion tu załoga stojący pułku 4r. liniowego, niebawem wyprawiono do Hesdin. Wszystkie wojska konsystujące w Normandyi otrzymają też samo przeznaczenie. Wydano też postanowienie, aby wszystkie posterunki militarne miast tamecznych obsadzono gwardją narodową. Generał Teste udał się dzisiaj do armii północnej. Uczyniło to głębokie wrażenie, że się takim sposobem wszystkie warownie prowincyi naszej ogołacają, a to się stało powodem do obrachowania istotnej ilości armii naszej. Skoro się jednak ustanowimy, jakie masy wojsk na rozmaitych punktach muszą być nagromadzone, gdzie ich obecność konieczną jest potrzebną, porzestaniemy dziwić się usiłowaniam i wysileniom, które czynić potrzeba, aby zgromadzić armią mającą działać za granicą. Wzdłuż

linii od Bayonne do Bordeaux stoi pod nazwiskiem armii obserwacyjnej Pireneów

|                                              |         |
|----------------------------------------------|---------|
| W Wandei jest . . . . .                      | 30,000. |
| Armia północna składa się z około            | 40,000. |
| W Paryżu i okolicach konsystuje              | 30,000. |
| W Marsylii, Lugdunie i na południu . . . . . | 30,000. |
| W Algierze, Ankonie i Morei .                | 25,000. |

Ogółem . . . . . 205,000.

Chcąc jeszcze dodać do tego kilka tysięcy żołnierzy dla innych załóg pomniejszych w kraju, mamy więc cały skład i ilość armii naszej, i przekonywamy się oraz, że armia w budżecie przyszłym oznaczona jako z 500,000 żołnierzy się składająca, rzeczywistości ani połowy nie dochodzi.“

Kuryer francuzki zamieścił następujący wyimek z listu znamienitego członka Stanów Generalnych: „Muszę Panu wyznać, żeśmy w stariej Holandyi postanowili, nieustąpić i bić się z Francuzami, skoro na nas napadną. Pożyczać będziemy Królowi pieniędzy, ile będzie chciał i uzbrając będziemy żołnierzy, dopóki jakich mamy, a gdybyście chcieli przyjszć morzem, przekonacie się, że marynarka nasza o czynach van Spejka jeszcze niezapomniała. Wszyscy marynarze nasi palają chęcią spotkania się z nieprzyjacielem, choćby nawet przewidywali, że siły przemagające ich przywalą. Po przesłaniu przez Króla naszego konferencyi projektu do traktatu pod dn. 30. Czerwca, stósownie do którego Leopold miał być uznanym, i zawierającego oraz prawie wszystkie warunki, które nam narzucić chciano, niesprawiedliwość bez wątpienia odgad na stronie Belgijczyków; nieżądają oni pokoju, bo gdyby tego chcieli, należałoby tylko podpisać traktat z d. 30. Czerwca, a cała sprawa byłaby skończona. Obydwa brzegi Skaldy nam się należą; niemożemy żadnych przyjmować warunków, wbrew się sprzeciwiających prawom ze zwierzchnictwa naszego wypływającym. Czytałeś Pan zapewne odpowiedź naszą na mowę Króla od tronu i znalazłeś tam nieomylnie stały, zaufania dowodzący ton. Spuszczamy się na pomoc Boską i mamy to wewnętrzne przeświadczenie, że Bóg potężniejszy od wszystkich Sultów i Grejów na świecie i że nie opuści narodu, który korzystając z wszystkich brodków, które mi łaska jego go obdarzyła, jego też za sprzymierzeńca sobie przybiera. Rozumiem, że traktat z d. 30. Czerwca w gazetach francuzkich nie był do publicznej wiadomości podany; w miesiącu Sierpniu zdało się wszystko już załatwioném; podróż

do Compiègne nanowo powszechnie sprawiła zamieszanie.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 2. Listopada.

Ponieważ konferencyą względem spraw belgijskich uważać należy za rozwiązaną, utrzymują więc powszechnie, że Hr. Matuszewicz wkrótce powróci do Petersburga.

Głose dzisiejszy wyraża: Mamy powody do mniemania, iż jest stałym postanowienie Francyi, do którego naturalnie też Belgijczycy stósować się powinni, nie dać się przez żadne wyzywania ze strony Króla Holenderskiego uwieść, aby wkroczyć w posiadłość jaką, która mu przez traktat Listopadowy jest zabezpieczoną.

## Rozmaite wiadomości.

Kanał Göta, łączący morze północne z Bałtykiem, otworzony został uroczyście 26go Września, w obecności Króla Jmci Szwedzkiego. Pracowano nad nim lat 20 i kosztowało przeszło 10,430,000 Talarów, z których 6,378,334 dostarczył skarb. Przeszło już przezeń 5 okrętów.

Słychać, iż Paganini zamyśla założyć akademią muzyki w Genui, gdzie sam chce uczyć własnego swego systemu, wedlug którego, jak twierdzi, oszczędzi się uczniom dwie trzecie części zwykłego czasu nauki. Zebrał on w Anglii 24,000 funt. szterl. (960,000 zł. pol.) Cały jego majątek ma wynosić 70,000 funt. szterl. (2,800,000 zł. pol.); odziedzyczy go naturalny syn jego Achilles, pod warunkiem, aby nigdy nie był przedsiębiorcą teatru, i nigdy nieznajdował się w domu gier azardownych.

P. Harding, Kapitan okrętu amerykańskiego „Comboy“, który przybył 28. Kwietnia b. r. do Callao, odkrył w ciągu ostatniej swojej podróży trzy nieznanne dotąd wyspy, położone: pierwsza, pod 15 st. 51 min. szer. półn. i 141 st. dług. wsch., druga, pod 16 st. 24 min. szer. półn. i 141 st. 24 min. dług. wsch., i trzecia, pod 16 st. 38 min. szer. półn. i 140 st. dług. wsch. południka Greenwich. Dwie pierwsze są zamieszkałe; krajowcy ich mają wiele podobieństwa z mieszkańcami wysp Sandwich, lecz niezadają się być nazbyt łagodnych obyczajów.

Gazeta Times, z okoliczności nowójpożyckiej zaciągniętej przez Luzyanę, czyni uwagę, iż Stan ten ma teraz samego długu 14 milionów dollarów, gdy Napoleon ustąpił był Stanom Zjednoczonym całą tę posiadłość za połowę pomienionej summy.

Pan d'Herbelot, Professor historii w Paryżkim Gimnazjum Henryka IV., umarł temi dniami w 23. roku życia.

Wynalazcy sposobu balsamowania ciał zmarłych aptekarze paryżcy Boniface i Capron, otrzymali pozwolenie od Akademii Nauk Paryżkiej, wystawienia jednej z ich mumii na publicznym posiedzeniu tej Akademii, odbytym 9. b. m. Dzienniki francuskie oddają sprawiedliwość doskonałości sposobu, którego tajemnicę wynalazcy dotąd sobie zachowują; lecz powstają przeciw jego użyciu, twierdząc, że ciała zmarłe powinny być powrócone ziemi, i że widok tych mumii zbyt jest przerażającym. Trup wystawiony na próbę był w postaci siedzącej, odziany w zwykłą bieliznę i szlafrok.

Gazeta Pekńska w całych dwóch słupach opiewa rzadki heroizm Xiężniczki Kils, dziewiętej córki panującego Cesarza Chińskiego, którego dała dowód w następnej okoliczności. Za zezwoleniem Cesarza miała ona wyjść za syna wielkiego urzędnika Żółtego Hufca gwardyi przybocznej, złożonej z pierwszych osób w kraju. Wszystko już było gotowe do ślubu, kiedy Lin-czi, Pan młody, nagle umarł. Narzeczona, w rozpacz, ucięła sobie warkocz i poprzysięgła pozostać panną do zgonu. Cesarz dowiedziawszy się o tym postanowieniu, kazał natychmiast przybić do drzwi jej pokoju tablicę honorową i nadał swej córce stosowne przezwiśko, wyrażające jej wielkomyślną ofiarę.

#### PATENT SUBHASTACYJNY.

Młyn Piła pod Murowaną Gośliną pod Nro. 23. sytuowany wraz z przyległością successor Karola Müllera należący, na 7806 Tal. 5 sgr. 8 fen. oszacowany, ma być na wniosek successorów Karola Müllera publicznie najwięcej dającym sprzedany, w którym celu termina licytacyjne

na dzień 23. Sierpnia r. b.,

na dzień 20. Października r. b.,  
a termin ostateczny

na dzień 15. Grudnia r. b.,

zrana o godzinie 10tej w naszym Zamku sądowym przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Brückner wyznaczone zostały, na które ochotę kupna mających z tym nadmienieniem wzywamy, iż nieruchomości ta najwięcej dającym przysadzona zostanie, skoro prawne przeszkody nie znajdą.

Poznań, dnia 23. Kwietnia 1832.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

#### OBWIESZCZENIE.

Handlerz Hirsch Glückmann i małżonka tegoż Julia z domu Schmul Senator tu stąd wyłączyli przed wstąpieniem w związek małżeński przez intercyzę wspólność majątku i dorobku.

Gniezno, dnia 19. Października 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

#### ZAPOZEW EDYKTALNY.

Podpisany Królewski Sąd Ziemiański, Samuela Krug piekarza, który się w roku 1807. z Bojanowa oddał, i od tego czasu o swym życiu i pobyciu żadnej nie dał wiadomości, również tegoż niewiadomych successorów lub spadkobierców, a to na wniosek siostry jego byłej owdowiałej Hedelhofer, Joanny Krystyny z Krugów teraz zamężnej Fellmann piekarza, również kuratora jemu w osobie Jana Franciszka Hedelhofer sukiennika ustanowionego z tym zaleceniem niniejszym zapożywa, ażeby się przed lub najpóźniej w terminie na dzień 5ty Lipca 1833.

zrana o godzinie 8. w tutejszym pomieszkaniu sądowym przed delegowanym W. Baronem Richthofen Referendaryuszem Sądu Głównego wyznaczonym osobiście stawił, albo też o swym życiu i pobyciu podpisanemu sądowi piśmienne doniesienie uczynił, i następnie dalszych zleceń oczekiwał, albowiem w przeciwnym razie rzeczony Samuel Krug za nieżyjącego uznany będzie i jego pozostały majątek według okoliczności, jego najbliższym successorom lub skarbowi publicznemu wydanym zostanie.

Wschowa, dnia 13. Września 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

#### OBWIESZCZENIE.

Za zleceniem Królewskiego Sądu Ziemiańskiego sprzedawać będę w dniu 26. Listopada r. b. po południu o godzinie 2. na górnej Wildzie pod No. 25. różne mobilia i sprzęty gospodarcze do pozostałości Antoniego Schick należące, najwięcej dającym za gotową zapłatę. Poznań, dnia 13. Listopada 1832.

Bötticher I., Referendaryusz.

Dnia 12. Listopada 1832. zginął piesek mały z Hotelu Berlińskiego, gatunku wyżełka angielskiego, biały z odmianami kasztanowatemi, uszy długie kosmate, równie jak i ogon z długim włosiem. Znalazca onego, ma się zgłosić do Hotelu Berlińskiego, gdzie przyzwolą odbierze nagrodę i podziękowanie.